

Bryssel den 29 november 2019
(OR. en)

14594/19

RECH 507
COMPET 773
ENV 960
AGRI 577
IND 294
ENER 522
SAN 493
FORETS 51

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	29 november 2019
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	14187/19
Komm. dok. nr:	13229/18 + ADD 1
Ärende:	Den uppdaterade bioekonomistategin "En hållbar bioekonomi för Europa: En starkare koppling mellan ekonomin, samhället och miljön" - Rådets slutsatser (29 november 2019)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om den uppdaterade bioekonomistategin *En hållbar bioekonomi för Europa: En starkare koppling mellan ekonomin, samhället och miljön*, som antogs vid rådets 3733:e möte den 29 november 2019.

UTKAST TILL SLUTSATSER OM DEN UPPDATERADE BIOEKONOMISTRATEGIN
EN HÅLLBAR BIOEKONOMI FÖR EUROPA: EN STARKARE KOPPLING MELLAN
EKONOMIN, SAMHÄLLET OCH MILJÖN

Europeiska unionens råd,

1. SOM ERINRAR OM

- Europeiska rådets slutsatser från mars 2019, där det framhölls att en stark ekonomisk bas är av avgörande betydelse för Europas välbefinnande och konkurrenskraft och där man med tanke på en globalt integrerad, hållbar och konkurrenskraftig industriell bas uppmanade kommissionen att före utgången av 2019 lägga fram en långsiktig vision för EU:s industriella framtid, som berör alla relevanta politikområden¹,
- Europeiska rådet den 20 juni 2019 där Europeiska rådet uppmanade rådet och kommissionen att påskynda arbetet med de villkor, de incitament och det stödjande ramverk som ska införas så att man i linje med Parisavtalet kan säkerställa en omställning till ett klimatneutralt EU²,
- De ”politiska riktlinjerna för nästa Europeiska kommission 2019–2024” från den tillträdande ordföranden, Ursula von der Leyen, särskilt ”den europeiska gröna given”³;
- diskussionen vid rådets möte (jordbruk och fiske) den 19 februari 2018 om översynen av EU:s bioekonomistrategi och jordbrukssektorns roll samt om dess roll när det gäller att skapa nya möjligheter till tillväxt och landsbygdsutveckling, där det betonades att primärproducenter bör ges möjlighet att dra nytta av en skälig andel av bioekonomins mervärde,

¹ EUCO 1/19.

² EUCO 9/19.

³ https://ec.europa.eu/commission/towards-new-commission_sv

- diskussionen vid mötet i rådet (jordbruk och fiske) den 17–18 december 2018 om jord- och skogsbrukets roll i EU:s uppdaterade bioekonomistrategi, som bekräftade bioekonomins kapacitet att bidra till EU:s miljö- och klimatmål genom hållbarhet och cirkularitet,
- diskussionen vid mötet i rådet (jordbruk och fiske) den 18 mars 2019 om ett effektivt och snabbt genomförande i hela EU av EU:s uppdaterade bioekonomistrategi, där man framhöll den centrala roll som den gemensamma jordbrukspolitiken kan spela när det gäller att utnyttja bioekonomins potential,
- diskussionen om forskning inom jordbruk och bioekonomi vid jordbruksministrarnas informella möte i Bukarest den 4 juni 2019, som anordnades under det rumänska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd,
- bioekonomikonferensen *European Bioeconomy Scene* den 9–10 juli 2019, som anordnades under Finlands ordförandeskap för Europeiska unionens råd, i syfte att bidra till att uppnå en inkluderande och hållbar bioekonomi för Europa; resultatet av konferensen presenterades vid mötet i rådet (jordbruk och fiske) den 14 oktober 2019,
- rapporten från Finlands ordförandeskap avseende visionen om en långsiktig strategi för hållbar tillväxt, som lades fram och diskuterades i rådet (konkurrenskraft) den 26–27 september 2019⁴; ordförandeskapet rapporterade resultatet av dessa diskussioner till Europeiska rådet i oktober 2019,
- Kommissionens meddelande *Framtiden för livsmedel och jordbruk*⁵,

⁴ 11965/1/19 REV1.

⁵ 14977/17.

- kommissionens meddelanden *Att sluta kretsloppet – en EU-handlingsplan för den cirkulära ekonomin*⁶, och rådets slutsatser om detta⁷, *En europeisk strategi för plast i en cirkulär ekonomi*⁸, samt dess meddelanden *om en övervakningsram för den cirkulära ekonomin*⁹, och *om genomförandet av handlingsplanen för den cirkulära ekonomin*¹⁰, rapporten från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om genomförandet av handlingsplanen för den cirkulära ekonomin, och rådets slutsatser om den cirkulära ekonomin, vilka antogs i oktober 2019¹¹, där rådet betonade att en cirkulär ekonomi avsevärt kan förbättra motståndskraften och konkurrenskraften för företag, samhällen, städer och regioner,

2. SOM NOTERAR

- kommissionens meddelande av den 28 november 2018: *En ren jord åt alla, en europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi*, Kommissionens diskussionsunderlag av den 30 januari 2019 *Mot ett hållbart EU 2030*¹²,
- kommissionens meddelande av den 23 juli 2019: *Intensifiera EU:s insatser för att skydda och återställa världens skogar*¹³,
- Europeiska regionkommitténs yttrande av den 11–12 maj 2017 om *Bioekonomins lokala och regionala dimension och regionernas och städernas roll* (SEDEC-VI-022),
- Europeiska regionkommitténs yttrande av den 26–27 juni 2019 om *En hållbar bioekonomi för Europa: En starkare koppling mellan ekonomin, samhället och miljön* (SEDEC-VI-048),

⁶ 14972/15.
⁷ 10518/16.
⁸ 5477/18.
⁹ 5478/18.
¹⁰ 7128/19.
¹¹ 12791/19.
¹² 5953/19.
¹³ 11449/1/19 REV1.

- det förberedande yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 19 september 2018 *Bioekonomi – bidrag till genomförandet av EU:s klimat- och energimål samt FN:s mål för hållbar utveckling* (NAT/739),
- Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 12 december 2018 *Hållbar, inkluderande bioekonomi – nya möjligheter för den europeiska ekonomin* (CCMI-160),
- yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 15 maj 2018 om *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén — En hållbar bioekonomi för Europa: En starkare koppling mellan ekonomin, samhället och miljön*¹⁴,
- yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 30 oktober 2019 om den blå bioekonomin¹⁵,
- yttrandet från ständiga kommittén för skogsbruk av den 29 juni 2016 om träbaserad biomassa inom ramen för EU:s politik för hållbar bioenergi efter 2020¹⁶,
- yttrandet från ständiga kommittén för skogsbruk av den 10 oktober 2017 om skogens och skogssektorns roll i bioekonomin¹⁷,

3. SOM ERKÄNNER

- rapporten om klimatförändringar och mark från Mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPPC)¹⁸,

¹⁴ EUT C 240, 16.7.2019, s. 37.

¹⁵ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/blue-bioeconomy-exploratory-opinion-request-finnish-presidency>

¹⁶ https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/forest/standing-committee/opinions/opinion-bioenergy-sustainability_en.pdf

¹⁷ https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/forest/standing-committee/opinions/opinion-2017-forest-_bioeconomy_en.pdf

¹⁸ <https://www.ipcc.ch/report/srccl/> – *Special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems.*

- rapporten om oceanen och kryosfären i ett föränderligt klimat från Mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPPC)¹⁹,
 - den övergripande bedömningsrapporten om biologisk mångfald och ekosystemtjänster från den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster²⁰,
 - FN:s första globala integrerade bedömning av haven: *World Ocean Assessment I*,
 - Förenta nationernas strategiska plan för skog 2017–2030,
4. VÄLKOMNAR kommissionens meddelande *En hållbar bioekonomi för Europa: En starkare koppling mellan ekonomin, samhället och miljön*²¹ som offentliggjordes den 11 oktober 2018 (nedan kallad *uppdaterad europeisk bioekonomistrategi*), som ska påskynda införandet av en hållbar europeisk bioekonomi i syfte att maximera dess bidrag till EU:s politiska mål samt internationella åtaganden, såsom genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling och relevanta FN-mål för hållbar utveckling samt Parisavtalet om klimatförändringar,
5. ERINRAR om de fem målen i den första europeiska bioekonomistrategin från 2012: *Innovation för hållbar tillväxt*: UPPREPAR att bioekonomin rör alla sektorer och system som förlitar sig på biologiska resurser (djur, växter, mikroorganismer och biomassa från dessa, bl.a. organiskt avfall), deras funktioner och principer; den omfattar och förbinder ekosystem på land och till havs och de tjänster som de tillhandahåller, alla primärproduktionssektorer där man använder och producerar biologiska resurser (jordbruk, skogsbruk, fiske och vattenbruk) och alla ekonomiska och industriella sektorer där man använder biologiska resurser och processer för att producera livsmedel, djurfoder, biobaserade produkter, energi och tjänster,

¹⁹ <https://report.ipcc.ch/srocc/> – *Special report on The Ocean and Cryosphere in a Changing Climate*.

²⁰ <https://www.ipbes.net/global-assessment-report-biodiversity-ecosystem-services>

²¹ 13229/18 + ADD1.

6. STÖDER de tre huvudsakliga åtgärdsområden som fastställs i EU:s uppdaterade bioekonomistrategi: i) stärka och utvidga de biobaserade sektorerna, frigöra investeringar och marknader, ii) snabbt genomföra lokala bioekonomier i hela Europa, iii) förstå bioekonomins ekologiska gränser, UPPMANAR medlemsstaterna att utan dröjsmål genomföra den uppdaterade europeiska bioekonomistrategin och Europeiska kommissionen att underlätta och driva på genomförandet av EU:s bioekonomistrategi,
7. NOTERAR att hållbar bioekonomi, såsom den definieras i EU:s uppdaterade bioekonomistrategi, har potential att bland annat driva på konkurrenskraften, tillväxten och förnyelsen av våra industrier, moderniseringen av våra system för primärproduktion, skyddet av miljön och stärkandet av den biologiska mångfalden, BETONAR att hållbarhet och cirkularitet måste stå i centrum för den europeiska bioekonomin om den ska bli framgångsrik och dess potential till fullo ska utnyttjas, med avseende på både produktions- och konsumtionsmönster,
8. NOTERAR den centrala roll som en hållbar och cirkulär bioekonomi spelar i kommissionens meddelande *En ren jord åt alla* för att uppnå ett klimatneutralt Europa senast 2050 samt för att säkerställa livsmedels- och nutritionstryggheten, hållbar produktion och användning av biomassa, för att minska livsmedelssvinnet och återställa och förbättra ekosystemfunktionerna och den biologiska mångfalden, BETONAR att alla sektorer som berörs av en hållbar och cirkulär bioekonomi, även de sektorer som påverkar markanvändningen och de akvatiska resurserna, sötvattenresurserna och de marina resurserna, har en betydande potential för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, och att stadsområden kan spela en nyckelroll vid genomförandet av bioekonomin,
9. VÄLKOMNAR att EU:s uppdaterade bioekonomistrategi tillämpar ett sektorsövergripande holistiskt synsätt och UNDERSTRYKER strategins mål att förena i) utnyttjandet av den ekonomiska potentialen för förnybara naturresurser, ii) målet att tillgodose samhällets behov och iii) målen för skydd, underhåll och återställande av både landbaserade och marina ekosystem och biologisk mångfald,

10. BETONAR vikten av fortsatta diskussioner bortom sektorsgränserna i rådet och andra forum, med beaktande av samstämmigheten och synergier mellan EU:s olika politikområden samt behovet av att driva på och styra systemförändringar som rör bioekonomin, NOTERAR att det är viktigt att främja ett holistiskt synsätt vid genomförandet av bioekonomin även i nationella och regionala diskussioner, eftersom den sociala, miljömässiga och ekonomiska hållbarheten måste tryggas i övergången till en klimatneutral ekonomi i linje med Parisavtalet om klimatförändringar, UPPMANAR kommissionen, medlemsstaterna och regionerna att beakta eventuella sociala, miljömässiga och ekonomiska effekter av övergången och vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa en rättvis och inkluderande övergång för alla, BETONAR att bioekonomin erbjuder möjligheter till hållbar tillväxt i hela Europeiska unionen i stads-, landsbygds- och kustområden,
11. NOTERAR att flera medlemsstater redan har tagit fram särskilda bioekonomistategier eller bioekonomirelaterade strategier, medan andra håller på att utarbeta eller uppdatera sina egna strategier på nationell, regional eller lokal nivå, UPPMANAR kommissionen att övervaka genomförandet av den uppdaterade europeiska bioekonomistategin och handlingsplanen, UPPMANAR därför kommissionen att ge råd till medlemsstaterna när det gäller ett snabbt genomförande av EU:s uppdaterade bioekonomistategi och att eftersträva synergier mellan olika finansieringskällor, inbegripet strukturfonderna, för att ytterligare påskynda genomförandet av regionala och lokala bioekonomier i hela Europa, BETONAR att nationella och regionala bioekonomistategier är relevanta för att stödja den hållbara ekonomiska potentialen i lokalsamhällen,

12. VÄLKOMNAR att EU kommer att inrätta en bioekonomipolitisk stödfacilitet för medlemsstater för att stödja utvecklingen av nationella/regionala bioekonomistategier, UPPMANAR medlemsstaterna att utarbeta eller uppdatera sina nationella strategier för hållbara och cirkulära bioekonomier, med beaktande av makroregionala och regionala särdrag och lämpliga initiativ, såsom Banos, Bioeast, BlueMed, EUSBSR och Prima²²,
13. NOTERAR att man i den uppdaterade bioekonomistategin konstaterar att det finns skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller deras bidrag till bioekonomin, till exempel lågt mervärde och underutnyttjad biomassapotentzial i Central- och Östeuropa, UPPMANAR de medlemsstater som deltar i Bioeast att fortsätta att utveckla hållbara och cirkulära bioekonomier, ANMODAR kommissionen att med hjälp av de verktyg och instrument för detta ändamål som man redan förfogar över tillhandahålla politiskt stöd till dessa länder när det gäller att utveckla strategier och handlingsplaner för att genomföra bioekonomier,
14. PÅPEKAR att forskning, innovation och investeringar är viktiga förutsättningar och drivkrafter i övergången till en cirkulär och hållbar bioekonomi och en klimatneutral ekonomi i allmänhet, FRAMHÅLLER betydelsen av samverkan inom forskning och innovation, samt det internationella samarbetet för att minska Europas beroende av fossilbaserade produkter, uppfylla EU:s klimatförändringsmål, uppnå hållbar tillväxt samt återställa och skydda ekosystem och den biologiska mångfalden,

²² Banos: samordnings- och stödåtgärd för Östersjön och Nordsjön, Bioeast: central- och östeuropeiskt initiativ för kunskapsbaserat jordbruk, vattenbruk och skogsbruk i bioekonomin, BlueMed: forsknings- och innovationsinitiativ för främjande av den blå ekonomin i Medelhavsområdet, EUSBSR: EU:s strategi för Östersjöregionen, Prima: partnerskap för forskning och innovation i Medelhavsområdet.

15. BETONAR vikten av att lösa globala utmaningar genom främjande av en hållbar och cirkulär bioekonomi, INSER att förutom det föreslagna klustret inom Horisont Europa för ”livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö” ser man i den strategiska planeringsprocessen för Horisont Europa även över möjligheter att med hjälp av Horisont Europa genomföra bioekonomin i hela Europa, inbegripet genom partnerskap och uppdrag, FRAMHÅLLER att en systembaserad strategi bör övervägas för att skapa synergier och dra nytta av möjligheter inom alla EU-program som bidrar till att uppnå en hållbar och cirkulär bioekonomi som en integrerad del av en klimatneutral ekonomi, NOTERAR i detta sammanhang den betydelse och potential som samhällsvetenskap och humaniora har, tillsammans med nya affärsmodeller i den privata sektorn, inbegripet små och medelstora företag och mikroföretag, när det gäller att stödja övergången och systemiska förändringar,
16. FRAMHÅLLER behovet av bättre data och bättre spridning och utnyttjande av forskningsresultat, BETONAR vikten av att öka kunskapsbasen för politiskt beslutsfattande och att sprida kunskapen genom kunskapscentrumet för bioekonomi, UPPMANAR kommissionen att samarbeta med medlemsstaterna om utbyte av god praxis på det bioekonomiska området, ANMODAR kommissionen att i samarbete med medlemsstaterna utveckla och använda en samlad ram för bioekonomisk övervakning som omfattar ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter, och att göra den tillgänglig för allmänheten via sitt kunskapscentrum för bioekonomi,
17. UNDERSTRYKER vikten av kommunikation och utbildning för att öka acceptansen och intresset för biobaserade material, produkter och tjänster och för att integrera bioekonomins potential, FRAMHÅLLER behovet av att öka konsumenternas medvetenhet om och förtroende för bioekonomin och dess produkter och tjänster, PÅPEKAR att genomförandet av en hållbar och cirkulär bioekonomi kommer att medföra affärsnytta för primärproducenter, öka de bioekonomiska sektorernas konkurrenskraft och främja skapandet av nya värdekedjor i hela Europa och samtidigt förbättra våra naturresursers övergripande status,

18. NOTERAR att digitalisering är en av de viktigaste drivkrafterna för att öka den europeiska produktiviteten, den hållbara tillväxten, välbefindandet och sysselsättningen i ett globalt sammanhang och därmed påskynda en rättvis övergång till klimatneutralitet, i synnerhet på grund av den snabbt ökande globala marknadspotentialen för biobaserade, cirkulära och klimatvänliga lösningar, FRAMHÅLLER att denna potential måste utnyttjas fullt ut för att en cirkulär och hållbar bioekonomi ska kunna främjas på ett effektivt sätt,
19. VÄLKOMNAR de finansierings- och investeringsinsatser för bioekonomi som anges i EU:s uppdaterade bioekonomistrategi och framstegen med inrättandet av en investeringsfond för en cirkulär bioekonomi, ANSER att tillgång till finansiering för innovativa bioekonomiprojekt är en avgörande förutsättning för genomförandet av bioekonomiska lösningar, UPPMANAR kommissionen att öka investeringarna i en hållbar bioekonomi i framtiden, i synnerhet inom relevanta unionsfinansieringsinstrument och UPPMANAR medlemsstaterna att utforska metoder för att mobilisera nationell och regional finansiering,
20. ERKÄNNER, med särskilt beaktande av kommissionens meddelande *En ren jord åt alla*, bioekonomins möjligheter att bidra till att ta itu med utmaningarna i samband med begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, NOTERAR de ”översyner” som gjorts av den mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC) och kommissionen i detta avseende, särskilt specialrapporten om klimatförändringar och marken, PÅPEKAR att kommissionens meddelande påminner om att en förbättring av produktiviteten hos akvatiska och marina resurser kommer att spela en framträdande roll när det gäller att dra nytta av alla de möjligheter som bioekonomin erbjuder för att hantera klimatförändringarna inom planetens gränser,
21. BETONAR att en hållbar och cirkulär bioekonomi kan erbjuda lösningar för att på ett hållbart sätt ersätta fossilbaserade och andra icke-förnybara primärresurser med biobaserade produkter och material; detta omfattar bland annat en resurseffektiv användning och återanvändning av biobaserade produkter och material, i synnerhet lösningar för biobaserade återvinningsbara ersättningar för plast och mikroplast som är biologiskt nedbrytbara i havet och som också bidrar till plastfria, sunda hav och oceaner och minskar plastavfallet från hav och land,

22. FRAMHÅLLER potentialen i agroekologisk och industriell symbios och akvatisk, sötvatteninriktad och marin blå bioteknik, organiskt avfall och sidoströmmar samt skogssektorn när det gäller att skapa nya lösningar och upprätthålla och utveckla produkter, biomaterial och resurser i ekonomin för att skapa mervärde så länge som möjligt, PEKAR PÅ möjligheten att förbättra bioekonomin genom hållbar produktion av vegetabiliskt protein, till exempel gräs och klöver, för att minska importberoendet av proteiner.
23. KONSTATERAR att ”främjandet av sysselsättning, tillväxt, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomin och hållbart skogsbruk” är ett av de nio målen i förslaget till den gemensamma jordbrukspolitiken för perioden 2021–2027, samt BETONAR att bioekonomin har potential att i betydande grad bidra till detta mål, med tanke på dess förmåga att skapa ekonomiskt värde och välbefinnande och med beaktande av att jord- och skogsbruk hör till de främsta leverantörerna av landbaserad biomassa,
24. ANSER att jordbruket, som regleras genom den gemensamma jordbrukspolitiken, är en strategisk sektor som har potential att genomföra en hållbar och cirkulär bioekonomi i de olika medlemsstaterna genom olika instrument, i synnerhet på området för landsbygdsutveckling, FRAMHÅLLER att bland annat det europeiska innovationspartnerskapet för jordbruk, samarbete och kunskaps- och innovationssystemen inom jordbruket (Akis) kan utforskas ytterligare för att effektivt stödja genomförandet av lokala bioekonomier i medlemsstaterna och deras territorier, BETONAR behovet av att planera bioekonomi-initiativ med beaktande av lokala särdrag, ANSER därför att Leader som en lokalt ledd utvecklingsstrategi kan vara ett av de instrument som kan användas i detta syfte,
25. ERKÄNNER den enorma potential bioekonomin har för primärproducenter (inbegripet jordbrukare, skogsbrukare och fiskare), eftersom den, samtidigt som den är beroende av cirkulära och hållbara produktionssystem, först och främst kan trygga livsmedelsförsörjningen och skapa tillväxt och sysselsättning i landsbygds- och kustområden, FRAMHÅLLER att primärproducenter måste integreras bättre i de nya biobaserade värdekedjorna för att de ska kunna dra nytta av en skälig andel av det skapade mervärdet, t.ex. genom samarbete mellan och med jordbrukare, kooperativ, bearbetningsföretag och andra aktörer i värdekedjan,

26. NOTERAR att bioekonomins operativa miljö ständigt förändras, bland annat genom en övergång från linjära till cirkulära och säkra produktionssystem, UPPMANAR kommissionen att säkerställa politisk samstämmighet mellan bioekonomin och andra politikområden, särskilt den gemensamma jordbrukspolitiken, den gemensamma fiskeripolitiken, den integrerade havspolitiken, miljöpolitiken, energi- och klimatpolitiken, hälsopolitiken, forsknings- och innovationspolitiken, industripolitiken, handelspolitiken, politiken för den inre marknaden och politik som rör den cirkulära ekonomin,
27. FRAMHÅLLER att en hållbar europeisk bioekonomi bör vara en av de viktigaste byggstenarna i genomförandet av den europeiska gröna given,
28. UPPMANAR kommissionen att analysera läget när det gäller den operativa politiska, ekonomiska och sociala miljön, INSER behovet av att bedöma framstegen med EU:s uppdaterade bioekonomistrategi som en viktig faktor för att uppnå en klimatneutral ekonomi och hållbar tillväxt, UPPMANAR den tillträdande kommissionen att lägga fram en lägesrapport och vid behov uppdatera handlingsplanen och/eller strategin senast 2022.
-